

РЕЗЮМЕ

на научните трудове на подп. д-р Иво Иванов Захариев, главен експерт във в.ф. 46380, в съответствие с представената по т. 2.9 на хартиен носител в един екземпляр, за участие в конкурс за академична длъжност „доцент” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”; професионално направление 9.2. „Военно дело”; Научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили”

представени за рецензиране и участие в конкурс, за заемане на академична длъжност „доцент“, за военнослужещ, в катедра „Военна и езикова подготовка” във филиал „Информация и сигурност” на Военна академия „Георги Стойков Раковски” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”; професионално направление 9.2. „Военно дело”; Научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили” обявен със заповед № ОХ 26/12.01.2022 г. на министъра на отбраната и публикуван в Държавен вестник брой 7 от 25.03.2022 г., т. 298, стр. 34.

ОПИСАНИЕ

Съгласно група показатели за област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.2. „Военно дело” са представени в резюме 31 публикации – за рецензиране, от които 1 монография, 4 статии и 26 доклада.

Общо в резюме – 31 публикации.

МОНОГРАФИИ

Показател В

3. Хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област:

„Сигурността на линиите за комуникации в контекста на съвременните операции“, Издателство „Военна академия“, 2022, ISBN 978-619-7478-87-7, 121 стр. (под печат)

Актуалността на представения монографичен труд се определя от стремежа да се проследи историческото развитие и еволюцията на значимостта на линиите на комуникации от древността до наши дни. На тази основа се формира авторското виждане по отношение съвременните същност, обхват и съдържание което е основа за широк и целенасочен анализ.

Приложените в разработката ретроспективен анализ и системен анализ, са общи методи за решаване на проблеми от всякакво естество. В този труд, наред с анализа на някои от оперативните и бойни функции, те служат като основа за дефиниране на проблемни области и търсене на техните решения. Чрез извършения анализ се посочват проблемите и дискуссионните въпроси за същността, обхвата и съдържанието на линиите на комуникации в зоната на съвместните операции. Разглеждат се последователно факторите на средата

оказващи влияние върху линиите на комуникации, тяхното приложение и се прави анализ и съпоставка на съвременното им измерение при провеждане на операции. Авторът търси отговор на въпросите за влиянието на линиите на комуникации върху военните способности в тактическа дълбочина, като неделима част от необходимия цялостен капацитет за адаптация на военните способности и ефектите от тяхното приложение в рамките на операциите.

Научните резултати и приносите на монографията могат да се сведат до следните:

- представен е обстоен ретроспективен преглед на зараждането и развитието на линиите на комуникации в конфликтите;
- изследвани и оценени са значимостта на линиите на комуникации в съвременните операции, кризи и конфликти;
- изследвани и разкрити са подходи за противодействие на заплахи от трето ниво в тактическа дълбочина при защита на линиите на комуникации.

7. Статии и доклади, публикувани в нерелативирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове или в специализирани издания за класифицирана информация.

7.1. Захариев И., Дамаков Д., „Управление при кризи - проблеми и перспективи“, доклад на Научна конференция „Изграждане на сигурност базирана на знания – предизвикателства и възможности”- ч.1, Военна академия, София, 2010, ISBN 978-954-9348-20-0.

В доклада „Управление при кризи – проблеми и перспективи“ се анализират съществуващите проблеми от управлението при кризи. Разгледани са компонентите, принципите, целите и задачите, които трябва да се решават и които оказват съществено влияние на цялостния процес. По-подробно са изяснени технологиите и инструментите за подпомагане на управленския процес и ролята на лидерите в него. На тази база са изведени някои перспективи за създаване на национална система за гражданска сигурност в институционален и организационен план.

7.2. Захариев И., Дамаков Д., „Разузнаване и контраразузнаване - гарант за националната сигурност и отбрана“, доклад е публикуван в Годишник на ВА „Г. С. Раковски“, ФНСО, 2010, ISBN 978-954-9348-24-8.

В доклада „Разузнаване и контраразузнаване - гарант за националната сигурност и отбрана“ се разглеждат променените изисквания към разузнаването и контраразузнаването и усвояването на нови способности за добиване, събиране, анализ и обработка на информацията и предизвикателствата пред въоръжените сили. Изведена е концептуална визия и модел за изграждане на разузнавателна структура.

7.3. Захариев И., Дамаков Д., „Геополитическото положение на България в съвременния свят“, доклад е публикуван в Годишник на ВА „Г. С. Раковски“, ФНСО, 2010, ISBN 978-954-9348-24-8.

В доклада се разглеждат съвременните опити за формулиране на концепция за национална сигурност и основни насоки за геополитическото поведение на Р България и предизвикателствата стоящи пред страната. Отчитайки факторите,

които влияят на външната политика се прави анализ и се дава предложение за адаптиране на външната политика.

7.4. *Захариев И., Дамаков Д., „Стратегии, форми и възможности на Въоръжените сили за борба с тероризма в глобален и национален мащаб“, доклад на научна конференция „Изграждане на сигурност базирана на знания – предизвикателства и възможности”- ч.2, Военна академия, София, 2010, ISBN 978-954-9348-21-7.*

В доклада се разглежда необходимостта от преосмисляне, актуализиране и ефективно модифициране на основните насоки за повишаване ефективността на борбата с тероризма. Създаване, развиване и усъвършенстване на нови по-успешни стратегии, форми, методи и тактики би могло да се извърши чрез анализиране и обобщаване на положителните и отрицателните страни на досегашния опит в тази област. Съпоставяни са темповете и ефективността в използването на въоръжените сили, в света (САЩ) и в България, в двете основни области на борбата с тероризма: институционализиране чрез нормативни и доктринални документи и на второ място, не се използва обобщаването; анализиране на опита (lessons learned) в борбата с тероризма и прилагане на изводите от него в практиката.

7.5. *Захариев И., Дамаков Д., „Ръководство за оперативно планиране – трудности срещани при използването му на тактическо ниво“, доклад на научна конференция „Изграждане на сигурност базирана на знания – предизвикателства и възможности”- ч.2, Военна академия, София, 2010, ISBN 978-954-9348-21-7.*

В доклада се разглеждат проблемите и предизвикателствата при прилагането на Ръководството за оперативно планиране на тактическо ниво в частите и подразделенията от Сухопътните войски на Българската армия.

7.6. *Захариев И., Дамаков Д., „Подготовка на разузнавателните формирования за участие в операции, различни от война“, доклад на научна конференция „Изграждане на сигурност базирана на знания – предизвикателства и възможности”- ч.2, Военна академия, София, 2010, ISBN 978-954-9348-21-7.*

В доклада се разглежда спецификата на отделните елементи от подготовката на разузнавателните формирования за участие в операции, различни от война. Посочват се ролята и важността на специалната и тактико-специалната подготовка за достигане на оптимална ефективност и резултати при максимално ниво на защита на собствените сили и средства, способстващи за адекватен отговор на асиметричните неконвенционални заплахи.

7.7. *Захариев И., Балтов М., „Проблеми пред командирите на формированията от състава на Сухопътни войски, свързани с подготовката на щабовете в съответствие със стандартизационните документи на НАТО“, доклад на Научна конференция на секция "Сигурност и отбрана", 2010, ISBN 978-954-9348-27-9.*

В доклада се анализират основните проблеми, свързани с подготовката на щабовете за работа в съответствие със стандартизационните документи на НАТО. Посочва се необходимостта от създаване на „Работни екипи” с цел оформяне на стройна организация за разработване на основните ръководни доктринални документи и внедряването им във всекидневното на формированията от състава на Сухопътните войски.

7.8. Захариев И., Балтов М., „Проблеми и предизвикателства пред формиранията от Българската армия за защита на населението от бедствия“, доклад на Научна конференция на секция "Сигурност и отбрана", 2010, ISBN 978-954-9348-27-9.

Анализирани са съвременните проблеми на дейностите за действията на формиранията от Сухопътните войски за защита на населението при бедствия и на системата за управление. Посочена е целесъобразността от създаване на нова програма за подготовка на модулните формирания, включваща теми за съвместни действия с представители на министерствата, ведомствата и местната администрация, пряко ангажирани при ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи.

7.9. Захариев И., Дамаков Д., „Подготовка и участие на подразделения в операции за поддържане на мира – проблемни въпроси и потребност от прецизиране на необходимите въоръжение и техника“, доклада е публикуван в Годишник на факултет "Командно-щабен", част 1/2010, ISSN 1312-2991.

Анализирани са напредъкът в подготовката на подразделенията от Сухопътни войски, определени за участие в мисии извън територията на страната и декларирани за участие в пълния спектър операции на НАТО. Изведени са проблемните въпроси, както и необходимостта от прецизиране на въоръжението и бойната техника.

7.10. Захариев И., Дамаков Д., „Нови аспекти на задачите, принципите и изискванията към разузнавателните формирания в БА“, доклада е публикуван в Годишник на факултет "Командно-щабен", част 1/2010, ISSN 1312-2991.

Анализирани са характера, вида, динамиката, интензитета и рисковите фактори на операциите по поддържане на мира и са предложени нови разузнавателни структури на модулен принцип за добиване на тактическа разузнавателна информация в зоната за разузнавателна отговорност.

7.11. Захариев И., Дамаков Д., „Направления за подобряване на подготовката на резервисти“, доклад на Научна конференция на ВА "Г.С.Раковски", 2010, ISBN 978-954-9348-23-1.

В доклада са представени проблемни въпроси пред подготовката на резервисти, както и са предложени направления за подобряването и.

7.12. Захариев И., Балтов М., „Основи за възникване на въстаническите движения и съвременни схващания и способности при провеждане на контравъстанически операции“, доклад на Научна конференция на ВА "Г.С.Раковски", 2011, ISBN 978-954-9348-28-6.

В доклада са разгледани подходът при изграждането на методите и формите за подготовка на формиранията от сухопътните войски спрямо новите схващания за водене на въоръжена борба. Разгледани са условията, в които се провеждат съвременните сражения. Анализирани са военните операции през последните 20 години, на чиято база е направен изводът, че същите са променили характера си - от конвенционални към контравъстанически.

7.13. Захариев И., Балтов М., „Сигурност на линиите за комуникация в съвременната оперативна среда“, доклад е публикуван в Годишник на факултет "Командно-щабен", част 1/2011, ISSN 1312-2991.

Доклада разглежда сигурността на линиите за комуникации по суша в театъра на бойните действия с цел да се изясни детайлно значението на линиите за комуникации, намиращи се под контрола на старшия командир в съвременните операции. Изследва се приложението на нормативните документи към този момент за защита на войските, като се взема в предвид нелинейното естество на оперативната среда. Разгледани са нивата на заплахи срещу линиите за комуникации и тилните зони.

7.14. *Захариев И., „Направления за усъвършенствувание подготовката на командирите и щабовете за използване на маневрени подход“, статия публикувана във Военен журнал, 3/2014, ISSN - 0861-7392.*

В статията се разглеждат предизвикателствата и изискванията към различните армейски формирования, способни да изпълняват задачи в пълния спектър от операции и необходимостта от оперативна съвместимост с коалиционните сили. В статията се представя модел за по-нататъшно обучение на офицери за постигане на оперативна адаптивност и подобряване на командните връзки, в зависимост от ситуацията и да адаптиране на действията на подчинените за изземване и запазване на инициативата над противниковите сили.

7.15. *Захариев И., „Съвременни тенденции при планиране и провеждане на контравъстаннически операции“, доклад публикуван в Сборник доклади от Годишна университетска научна конференция, т. 3, НВУ, ISSN - 1314-1937.*

Анализират се военните операции през последните 20 години, и се достига до извода, че всички те са променили характера и натурата си, т.е. от конвенционални или експедиционни към контравъстаннически. Типични примери са операциите в Ирак, Афганистан, Сирия, Либия и др. Автора посочва че при планирането и провеждането на бойната подготовка на формированията от Българската армия, следва да се отдели специално внимание върху изграждане на способности за водене на такива операции.

7.16. *Захариев И., Желев Ж., „Особености на информационното въздействие в съвременната информационна среда“, статия публикувана във Военен журнал, 3/2014, ISSN - 0861-7392.*

Статията изследва особеностите на информационното въздействие при съвременни условия и е пряко свързан с вида информационна среда. Разкриването на тези особености е основата за формирането на подходите към информационното въздействие.

7.17. *Захариев И., Желев Ж., „Анализ на влиянието на средата върху провеждането на операции“, статия публикувана във Военен журнал, 3/2015, ISSN - 0861-7392.*

В статията се извършва анализ на всички общи фактори оказващи влияние при провеждане на операции. Предлага се разделянето на факторите на външни и вътрешни, както и се разглежда тяхното влияние върху операциите.

7.18. *Захариев И., „Предизвикателства за професионалната подготовка на офицерите в контекста на съвременната среда за сигурност“, доклад публикуван в Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“, т. 2, НВУ, 2018, ISSN - 2367-7465.*

Доклада разглежда мероприятията провеждани от държавното и военното ръководство на страната за обучение и преквалификация на офицерите. Процес, насочен към формиране и усъвършенстване на определени знания, навици и умения за действие в различни ситуации или за изпълнение на задачи в съответствие с тяхната задача. Вследствие на новите предизвикателства за усъвършенстване на професионалната подготовка на офицерите се предлагат някои насоки, за да бъде актуална в отговор на промените в съвременния свят.

7.19. *Захариев И., „Радикалния ислям като заплаха за националната сигурност и насоки за развитие на сътрудничеството на страните в борбата срещу радикализацията“, доклад публикуван в Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“, т. 2, НВУ, 2018, ISSN - 2367-7465.*

Докладът обобщава концептуалната и основна обосновка за произхода и профила на ислямизма, методите на действие, очертава основните тенденции в неговото развитие и предлага различни подходи за противодействие в защита на националната сигурност.

7.20. *Захариев И., „Аспекти на сигурността в Черноморско-каспийския регион“, доклад публикуван в Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“, т. 2, НВУ, 2018, ISSN - 2367-7465.*

Докладът разкрива актуалните аспекти на ситуацията със сигурността в Черноморско-Каспийския регион, отчитайки ролята на политическия фактор, етническите настроения, сепаратистките тенденции и асиметричните рискове и заплахи.

7.21. *Захариев И., „Оперативните символи: Как една картина може да струва хиляди думи?“, доклад публикуван в Годишник на факултет "Командно-щабен", 2018, ISSN 1312-2991.*

В доклада е разгледан проблема как да се улови същността на оперативния модел чрез използването на графични символи и са предложени направления за повишаване на подготовката на планиращите офицери. Разбирането и нанасянето на картата на графичните символи, следва да подпомогне планиращите офицери да създадат една „ картина “, която сама да говори.

7.22. *Захариев И., „Изграждане и развитие на способности за оценка на кризисни и конфликтни райони при хибридни заплахи и конфликти“, доклад публикуван в сборник доклади от Международна научна конференция на ВА "Г.С.Раковски", 2017, ISBN 978-619-7478-00-6.*

Доклада разглежда изграждането и развитието на способности за оценка на кризисни и конфликтни райони явяващи се основа за ефективното участие на въоръжените сили в провеждане на комплексни, многофункционални операции за противодействие на хибридните заплахи. Адекватната оценка на кризисни и конфликтни райони може да доведе до по-ефективно противодействие на хибридно въздействие на противника.

7.23. *Захариев И., „Предизвикателства пред подготовката на командния състав, произтичащи от опасността от хибридни заплахи“, доклад публикуван в сборник доклади от Международна научна конференция на ВА "Г.С.Раковски", 2017, ISBN 978-619-7478-00-6.*

Доклад се акцентира върху предизвикателствата, стоящи пред подготовката на командния състав за изграждането и развитието на способности за участие на формированията в провеждане на операции за противодействие на хибридни заплахи.

7.24. *Захариев И., „Използване на формирования от сухопътни войски в операции по противодействието на тероризма и в преодоляване на последиците от тероризъм“, доклад публикуван в сборник доклади от Международна научна конференция - ч. 2, ВА, 2018, ISBN 978-619-7478-23-5.*

Доклада разглежда начините за използване на сухопътни войски в операциите по противодействие на тероризма и последиците от терористични действия.

7.25. *Захариев И., „Assessment of Crisis and Conflict Regions In Response of Hybrid Threats and Conflicts“, статията е публикувана International Journal of Advanced Research ISSN 2320-5407, Int. J. Adv. Res. 7(3), 2019.*

Статията разглежда оценката на кризисни и конфликтни зони, като основа за реагиране хибридни заплахи за всяка страна. Адекватна оценка на кризата и конфликтни зони могат да доведат до по-ефективно противодействие на враждебни и хибридни въздействия. За някои от индикаторите са дадени отделни примери. Предложен е математически модел за оценка на комплексното въздействие на средата, в която ще бъдат провеждани операции срещу хибридни заплахи за вземането на адекватни решения за противодействие на заплахите.

7.26. *Захариев И., „Конфликта в Йемен – минало и настояще“, доклада е публикуван в сборник доклади от годишна университетска научна конференция, т. 3, НВУ, 2019, ISSN 2367-7481.*

Докладът разглежда историческите противоречия, водещи до ескалацията на напрежение и военен конфликт през 2015 г., както и съществуващите обективни фактори и предпоставки, не само исторически, но и социални, политически и икономически, които водят до задълбочаване на конфликта между Йемен, Саудитска Арабия и Иран.

7.27. *Захариев И., „Съвременни характеристики на конфликта на Турция с ПКК и със Сирийските демократични сили“, доклада е публикуван в сборник доклади от годишна университетска научна конференция, т. 3, НВУ, 2019, ISSN 2367-7481.*

Предмет на изследване в доклада е конфликтът на Турция с ПКК и Сирийските демократични сили. В доклада се извършва кратък анализ на конфликта и се предлагат възможни варианти за бъдещото му развитие.

7.28. *Захариев И., „Влияние на средата върху провеждането на операции от формированията от сухопътни войски в съвременни условия“, доклада е публикуван в сборник доклади от годишна университетска научна конференция, т. 3, НВУ, 2019, ISSN 2367-7481.*

Доклада разкрива въздействието на околната среда в съвременни условия за провеждане на операции от сухопътните войски. Постигането на успех все повече зависи от създаването на условия за ефективна работа в сложна среда.

7.29. *Захариев И., „Защитата на линиите за комуникации – минало и настояще“, доклада е публикуван в сборник доклади от Международна научна конференция - ч. 2, ВА, 2019, ISBN 978-619-7478-35-8.*

В доклада е направен анализ на сигурността на линията на комуникация като част от операциите. В същото време анализът на опита от последните военни конфликти ни позволява да идентифицираме рисковете стоящи пред защитата на линиите за комуникации в съвременния свят.

7.30. Захариев И., „Заплахи срещу линиите за комуникации в съвременни условия“, доклада е публикуван в сборник доклади от Година студентска научна сесия 27 септември 2021 г., ВА, 2021, ISSN 2738-7526.

В доклада са разгледани новите реалности стоящи пред разширяването на НАТО. Идентифицират се нивата на заплахи и видовете заплахи в тилната зона на НАТО, които ще влияят негативно върху провеждането на операции.

гр. София
24.03.2022 г.

подп. д-р

Иво Захариев